

Komandi partur

Tann 19. mars eru liðin 70 ár síðani, at fyrsta føroyska Biblian kom út. Í hesum sambandi hava vit í komandi parti eina frásøgn um sjálva prentingina av Bibliuni. Hetta var í sær sjálvum eitt stórt avrik

Emmy og Richard saman við eldri dóttirini, Marionnu, tá ið hon fór til dónin

sum var fødd beint áðrenn pápin doyði, og sum er uppkallað eftir honum. Hon greiddi hvussu tað var hjá familjuni at miss pápa og mann. Tey búðu tá í Danmark, men fluttu aftur til Føroya. Mamman giftist aftur við Harry Johansen, kendur frá sjúkrakassanum.

Richard hevði siglt við føroyskum skipum sum t.d. Norðfarinum í Grønlandi, áðrenn hann fór á navigatiónsskúla. Fyrstu árin sigldi hann við Disko hjá KGH.

Minningarorð um Richard

Í Dimmalætting vóru minningarorð um Richard, undirskrivað "byggdarmaður". Vit taka nøkur brot burtur úr:

"Richard var av fermastu unglingum. Av góðum bergi brotin. Pápin var hin kendi sandvikingurin Jákup á Hólum. Mamman var Maria Sofía úr Geilagarðinum í Skúvoy.

Tað er eitt av skaldum okkara, sum tekur soleiðis til: "Vit spyrja so ofta, hví er tað so, at vanlagnan bert ber til summi boð, og hví er tað meg hon rámar?"

Hetta kann av sonnum sigast um Hólaafólkið. Pápabeiggi Richards var giftur í Skúvoy, og gekk hann burtur har í best árum. Eitt systkinabarn hansara doyði við Florens í 1927, og eitt annað systkinabarn doyði við einum donskum báti undir seinna heimsbardaga. Ein beiggi hansara sló út undir Íslandi við Morning Star í 1930, og ein annar beiggi sló út við Godthaab, eisini undir Íslandi í 1936.

Sum so mangur annar av ungu landsmonnum okkara leitaði Richard sær burtur, tí so lítill móguleikar eru her á landi. Hann var framúr góður maður, og tessvegna hevði Grønlandshandilin boð eftir honum og setti hann til annan stýrimann á besta skipinum í felagnum.

Samhugur okkara leitar til gomlu mammu hansara og til konuna og tær báðar smáu døtturarnar, sum enn ikki duga at skilja, hvat tær hava mist."

Í minningarorðum í Dagblaðnum var m.a. sagt:

Richard hevði verið mong ár til skips bæði við slupp og trolara og ofta havi eg hoyrt menn, sum hava verið saman við honum, siga, at ikki hava teir verið saman við raskari og kærari mann enn honum. Hann vildi altíð gera skyldu sína og meira afturat.

Hann sló seg ikki til tols á slættari fløtu, honum lá í huga at koma fram.

Óla Hendrik av Fløtum hevði

Óla Hendrik var á manningarlistanum

Óla Hendrik av Fløtum, ættaður úr Fuglafirði, sigldi í fleiri ár við KGH.

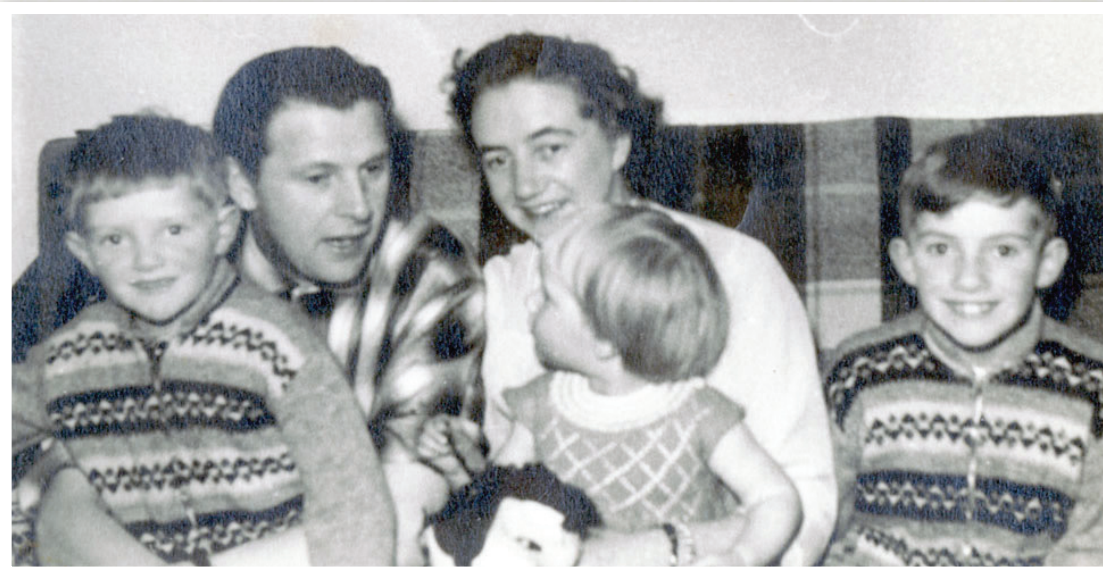
Í 1957 fór hann sum yvirstýrmaður við Disko, sum sigldi millum Grønland og Danmark.

Tá ið tíðin nærkast, at Hans Hedtoft skal í drift var spurningurin hvør, ið skuldi sleppa við hesum nýggja skipi. Óla Hendrik skilti, at hann var á upprunaliga manningarlistanum. Men tað varð so avrátt, at teir yvirmenn, sum høvdu havt eftirlitið við byggingina av skipinum skuldu manna Hans Hedtoft í fyrsta umfari. Var okkurt at rætta uppá, so vóru teir best fyri í so máta.

Tann 3. januar 1959 kl. 12 verður Óli Hendrik saman við øðrum boðin umborð á Hans Hedtoft at "bese skibet og deltage i en frokost".

Tað gjørdi Óla Hendrik fegin. Ikki minst, tí hann kendi nógvar av manningini, sum hann hevði siglt saman við. Millum hesar eisini skiparan, Poul Rasmussen, sum Óla Hendrik segði um, at hann var eitt "praktfult menniskja." Hetta var seinastu ferð hann sá hesar menn.

Óla Hendrik fór við Disko úr Danmark tann 27. januar Teir eru á leiðini tvørðs av Føroya Banka, tá ið teir frætta um neyðarkallið hjá Hans Hedtoft tann 30. januar. Tá ið teir komu um Kappaleiðina halda teir útkikk, um nakað er at siggja, men tá var øll vón veruliga mist.

Sigmund og Olna saman við saman við børnunum, Petur, Randi og Tóri. Tey høvdu ferðaseðil til Hans Hedtoft, men máttu "tíverri" geva avboð.

siglt saman við Richard við Disko, sum eisini var í Grønlandssigling. Ein dagin umborð segði Richard, at hann fór at gevast við hesi sigling, tí hetta fer eina ferð at ganga galið. Men so fekk hann móguleikan at sleppa við Hans Hedtoft, og ein slíkan kjans bar ikki til at siga nei til!

Olna og Sigmund Strøm: Føroysk familja bjargað undan Hans Hedtoft

Í 2009 høvdu vit eisini eina frásøgn frá Randi Strøm á Tvøroyri. Hon greiddi frá, at Hans Hedtoft rørdi við nakrar kenslur

Faðirleysu genturnar, Mariann og Richa

hjá sær. Tey skuldu nevniliga havt verið við Hans Hedtoft feigdartúrin!

Pápi hennara, Sigmund Strøm úr Trongisvági, fór í 1952 til Julianeháb at arbeiða sum verkstaðsleiðari hjá Grønlands Tekniske Organisation.

Í 1954 fór mamman, Olna, við teirra tveimum børnum til Julianeháb at búgva. Olna var ættað úr Hvalba. Tey ferðaðust yvir við Dronning Alexandrine. Tey komu at búgva nakað ovalaga í býnum. Randi varð so fødd í Grønlandi í 1956.

Sigmund var ein ófórur myndatakari. Eftir hann liggja nógvar myndir úr Julianeháb. Tá ið Randi seinni hugdi eftir myndum frá teirra tíð í Grønlandi, vóru fleiri

við møblum og annars við tí, sum var í húsinum.

Men beint áðrenn fráferðina kemur boð um, at avloysarin hjá Sigmundi, ein dani, ikki kundi koma fyrr enn trýggjar mánaðir seinni. Har var einki at gera. Tey máttu avlýsa ferðaseðilin við Hans Hedtoft.

Mamman segði, at tey vóru sera vónbrotin. Tey høvdu verið so leingi burtur, og tey gleddu seg at koma heim.

Randi var tá bara tvey ára gomul, so hon minnst einki til hetta. Men beigggjarnir, Tóri og Petur, sum vóru 6 og 10 ár tá, mintust hetta væl.

Var umborð á Hans Hedtoft

Tóri mintist, at tey øll vóru umborð á hesum flotta skipi, tá ið tað lá við kai í Julianeháb. Hetta var spennandi, serliga hjá dreingjum.

Tóri mintist eisini væl hendan ræðuliga dagin 30. januar. Hann og beiggi hansara vóru úti og spældu, tá ið Petur tekur hart í hann. Hann hevði hoyrt í einum radio í onkrum húsi, at okkurt var hent við Hans Hedtoft. Teir runnu heim at vita, hvussu vorðið var.

Heima merkti Tóri tann álvarsama stemningin. Bæði foreldrini lurtað á fiskabylgjuni eftir gongdini við søkkandi skipinum. Tað bar til beinleiðis at fylgja samskiftinum við Hans Hedtoft.

Tóri segði, at hann enn mintist orðini frá telegrafistinum á Hans Hedtoft: "Vi synker! Vi synker!" Og so var tøg. Tóri gloymdi ikki hesa røddina á Carl Dejligbjerg, sum var ein royndur fjarritari.

Hóast tey vóru skakað, vóru tey sjálvsagt takksom fyri, at tey sjálvi vóru sloppin undan tí vissa deyðanum.

Tey kom heim seinni um summarið, men nú var tað við flogfari.

av Hans Hedtoft, millum aðrar, har hann liggur flaggskráddur við kai í Julianeháb.

Meiningin var, at tey skuldu sigla heim við Hans Hedtoft fyrsta túrin.

Tey skuldu nevniliga flyta aftur til Føroyar. Alt var pakkað niður, stovan var full av kassum, sum Sigmund hevði gjørt, fyltir